

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÒMICA Y BIBLIOGRÀFICA.

¡Quan estém perduts, som reconeguts!

Aixó es lo que passa sempre al nostre pays.

Una vegada es per lo tractat ab Fransa, l' altre es per lo d' Inglaterra, després vé lo d' Italia y ara lo d' Alemanya. Uns matan la producció vinícola nacional, los altres fan desapareixer la dels esperits y tots aniquilan la agricultura, sense que s' hi vegi cap solució digne y patriòtica, que donga lloch á esperar alguna cosa de bó en la carrera del despilfarro y en la pendent del vici á que 'ns ha conduhit lo desgabell que 'ns ha fet perdre la bruixula y la carta de navegar, quan ja fa temps que 'ls cops de mar nos han estellat lo timó y las velas se las n' ha emportat lo vent.

Poca cosa ó res podém esperar d' una nau que fa ayguas si no s' hi posa un bon pedàs. Tenim dos refrans catalans que diuen: *no hi ha res ben espatllat, que prest no sia ben adobat y qui no adoba la gotera, ha d' adobar la casa*

entera; los dos per cert ben aplicables al estat de trastorn actual y á la situació en malhora anomenada *económica* del pays, á que 'ns ha reduhit la política de nostres governants.

En vá s' aixeca la veu planyívola y respectuosa dels mils que pagan y no cobran; pera mantenir als menos, que cobran y no pagan; per mes que aquells, essent los mes, y aquestos en lo menor número, se 'ns emportin en grans sous las suhadas de la majoria que treballant no pot menjar, pera que 's regalin en sos empleos, los quins nos obligan per milers á emigrar á terras estranyas en busca d' un rosegó del pá de cada dia, que negántnose'l la patria, hem de buscarlo á fora de casa. Aixó en los temps en que regeix la lley de las majorias, *politicament* parlant.

¿Que te d' estrany donchs, que haventhi en una sola regió, la aragonesa, embargadas per l' Estat 70.000 fincas, trobantse complertament arruinada la agricultura en extensíssimas comarcas, digués un diari de Zaragoza, «que 'ls contribuyents y agricultors del Baix Aragó, desde que s' han convensut del poch ressó que sos elements tenen prop de las esferas del poder, projectavan altre reunió, ahont se proposaria que en actitud passiva se resistissen los pobles á satisfer tots los tributs que té que percibir la Hisenda»? Qui pert lo seu, pert lo seny.

¡Ay del dia que 's comensés á escampar aquesta nova per tot arreu, convertintse en realitat! Alashoras si que 'ls extenuats se refarian y los tips caurian en la mes gran de las impotencias pera no tornar á aixecar may mes lo cap.—T.

Construcciones é industrias rurales

Aquest es lo titol ab que acaba de veure la llum pública 'l primer volúm, dels tres que deu donar á la estampa l' estudiós enginyer industrial, Don Joseph Bayer y Bosch, ventatjosament conegut dels lectors de L' ART DEL PAGÉS, per los numerosos escrits en ell publicats, tots los quals revelan un esperit verdaderament pràctich, una aplicació clara y concisa dels coneixements que posseheix y la observancia propia del home pensador.

Sa darrera obra, *Construccions é industrias rurals*: disposicions que presentan y milloras de que son susceptibles las que actualment existeixen, ó siga, condicions que deuen reunir las diferentes dependencias dels edificis que en lo camp s' aixecan, tant separadament consideradas com formant part d' un plan general; basta pera fer una reputació á un home, si dit senyor no la tinguéssja formada.

No s' ofengui l' amich Bayer en sa modestia, si desde las planas de L' ART DEL PAGÉS lo felicitem de tot cor y permetins fer constar en ellas, que ben pocas personas se trovarian ab las condicions d' ell pera portar á cap una obra de la índole de la que 'ns ocupa, sapiguent ab intimitat, com sabem, las angunias que ha tingut de passar avans de publicarla; tot, porque la fortuna no li somreya com á altres, li faltavan medis y se li escassejava la protecció, negantseli lo demés: aixó l' honra so-

bremanera y proba la seva constancia y fè, posadas á proba en mes d' una ocasió, fentlo digne de millor sort.

Per lo demés, creyém que la obra del Sr. Bayer es d' utilitat als propietaris rurals y á cuants hajan de construir en lo camp y que no deu faltar en la llibreria del mes modest aficionat; desitjant que las circunstancias l' afavoreixin pera que no 's fassi esperar la publicació del segon y tercer volúms que ja té á punt de donar á la estampa.

Lo primer volúm, que acaba de posarse en venda, va dedicat á un altre amich nostre, D. Ignasi Girona y Vilanova, enginyer y propietari; tractant detalladament los punts següents:

Disposició y condicions que han de reunir las diferentes construccions necessarias en la caseria rural ó en una explotació agrícola; habitacions; dependencias destinadas á la cria d' animals doméstichs; construccions destinadas á contenir los diversos instruments necessaris en una explotació agrícola; construccions destinadas á la conservació dels productes del camp y pera efectuar las trasformacions que deuen sufrir avans de destinarlos al consum.

Si á tot aixó hi afegim, que aquet primer volúm consta de 300 planas en fòlio, porta 124 figuras entreposadas en lo text y solsament costa 5 pessetas; hem de convenir en que nostre assert ve confirmat: com únich llibre en sa classe en Espanya deu tenir son lloch en la biblioteca de tot bon agricultor.

FRANCISCO X. TOBELLÀ.

Maig de 1889.

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Apuntacions sobre 'l mildiu.

En agricultura, crech jo, no hi ha cap principi absolut. Lo procediment que aplicat en un camp, á tal hora y ab qual temps dona escelents resultats, aplicat al camp del costat, ó bé á hora diferenta, ó ab altre temps pot ser pernicios. D' aquí deduheixo: 1.er que al probar un cultiu ó un remey determinat s' han de tenir en compte absolutament totas las circunstancias per insignificants que semblin, recomenadas per son autor y 2.^{on} que no hi ha res que puga sustituhir la experiencia personal del que l' aplica. Los datos que segueixen no son fruyt de la meva experiencia, ni resultat de mas probas, per consegüent no tenen cap valor. Son únicament las apuntacions per mi reunidas avans de decidirme per lo procediment mes racional contra 'l mildiu.

Lo mildiu, en opinió d' alguns viticultors, no es d' avuy, es lo socarrat ó la blima coneguts d' antich. D' esser aixís, queda comprobat que apareix y desapareix impensadament, sempre que pluhas, calentas boyras, grans humitats, acompanyadas de temperatura (20 á 25°) elevada favoreixen lo desentrotlllo del *Peronospora* que 'l produheix ó quan vents sechs ó altres causas impideixen ó aturan per lo contrari sa reproducció.

Ara se sab que consisteix en una especie de bolet (*Peronospora*) qual *mycelium* ó aparell de vegetació penetra en lo teixit de la fulla y demás parts verdas alimentantse á las sevas costas: que se reproduheix ab la pasmosa facilitat que es propia del mal, unas vegadas per medi de germens portats per lo vent, altres vegadas per germens d' hivern: que son desentrotlllo es, en ocasions, complert en un dia y altres en vuit ó deu: y que contra 'l mildiu no hi ha verdader remey, sino midas preventivas que impideixin sa vegetació.

Es segur que siga antich ó modern, sols desde l' any 1878 ha presentat los caractérs de gravetat per los estragos causats y la persistencia de sos atachs que ara tots lamentém. 1.ª qüestió ¿hem d' encreuharnos de brassos esperant que tinga á bé marxarse de la manera com ha vingut ó es lo prudent combatre 'l ab tota la energia y tota la eficacia que recomana la ciencia experimental? La elecció no 'm sembla dubtosa. Com no totas las varietats de ceps son igualment sensibles á sa acció y n' hi ha de completament refractarias al terrible criptogam, quan s' em-

plean los tractaments aconsellats pot deixarse abandonats un número de ceps en los quals se sàpiga que 'l mal se manifesti primerament, ab l' objecte d'estalviar-se 'ls últims tractaments, quan aquells permaneixin sans y també en las plantacions novas pot escullirse las varietats refractarias, essent d' advertir que aquestas no son las mateixas en distintas comarcas, sino que mentres en un lloch hi ha varietats que 's mantenen ilesas en mitx de las invasions mes fortas, en altre lloch son las primeras atacadas.

La presencia del *mildiu* se coneix facilment. Las fullas comensan per engroguir y allavors es fácil observar en sa cara inferior taquetes d'un blanch de llet, cristallinas, qual si s' hagués sembrat sal ó sucre cristallinat, que s' inician junt als nervis y acaban per ocupar tota la superficie al propi temps, avans ó després, á eixas tacas corresponen altres en la part superior, primer d'un groch clar després de groch fort y per últim de color de fulla morta.

Quan la malaltia 's detura, la taca 's converteix en forat que s' engrandeix si sobrevé una nova invasió.

Lo *mildiu* pot atacar igualment los grans dels rahims: però encara que no 'ls ataquí directament, ab la cayguda prematura de las fullas maduran malament y produheixen un vi dolent, surten en la tardor rebrots fora de temps que s' alimentan á costas de la planta.

Com la aparició del *mildiu* depen de certas condicions de calor y humitat, no 's pot fixar época determinada pera sa invasió. Punts hi ha ahont se l' ha vist lo 15 de Maig. Ordinariament no comensa á causar estragos sérios fins la segona quinzena de Juny y en alguns llochs molt mes tart. Las vinyas baixas é immediatas als rius son las mes exposadas.

Sembla que tots los que s' han ocupat d'aixó están conformes en la virtualitat del sulfat de coure y de la cals. Molts precindeixen de la cals per lo embarassós de sa aplicació y se 'n pot prescindir perfectament en los terrenos richs en eixa sustancia.

Personas prácticas y molt intel·ligents m' han manifestat que no per ser la disolució molt concentrada y lo ruix del cep molt detingut los resultats son mes positius. Ans al contrari, convé que en un principi la disolució siga débil y se vaja augmentant á mida que adquireixen forsa 'ls ceps, essent preferible que 'l tractament se repeteixi tres, quatre y cinch vegadas, segons las circumstancias. S' ha d' evitar efectuarho á las horas del sol fort pera que no 's cremi la planta.

Aquí 'm deturo fins altre setmana pera no allargar aquest article, esperant lo resultat del certámen de Badalona. L' estudi dels aparatos y de las fórmulas exigeixen article á part.

- La Garriga 22 Maig 1889: JOSEPH ZULUETA

¡Atenció vinyatayres!

Ab molt cuydado deu operarse en lo primer tractament del *mildiu* ó siga 'l que s' efectua en aquesta época. Deu ser lo mes rebaixat possible de coure y amoniach ó cals, donchs que contenint tan sols lo 1 y $\frac{1}{2}$ ó 2 per 100 de dits materials n' hi hauria lo suficient pera crear los tendres pàmpols y rahims: heus aquí las proporcions seguras:

Primer tractament preventiu

Del 1 al 15 de Maig, segons los anys

Mitx kilógram de sulfat de coure ó siga 1 y $\frac{1}{2}$ lliura.
Mitx litro ó porró d' amoniach (alcali volátil.)
Cent litros ó porrons d' aygua.

Altres receptas.

Mitx kilo de sulfat de coure (caparroza blava.)
Mitx kilo de cals ó siga 1 y $\frac{1}{2}$ lliura.
Cent litros ó porrons d' aygua.

Segon tractament preventiu

Del 15 al 30 de Maig, segons los anys.

Un kilógram de sulfat de coure.
Un litro d' amoniach.
Cent litros d' aygua.

Altres receptas.

Un kilógram de sulfat de coure.
Un kilógram de cals.
Cent litros d' aygua.

Los demás tractaments basta ferlos en las mateixas proporcions del segon, donchs que 'ls experiments pràctichs dels anys passats, nos han demostrat de una manera absoluta que, no son necessarias majors proporcions y menos aquellas de 4, 5 ni 6 per 100, perquè 'ls mateixos resultats s' han obtingut ab lo $\frac{1}{2}$ y 1 per 100.

Senyals caracteristicas pera coneixer lo Black-Rot.

Altre de las malalties que atacan á la vinya es lo *Black-Rot* ó siga la *podridura negra*.

L' ART DEL PAGÉS, centinella avansat de la agricultura práctica, que está sempre á la bretxa de tot quan puga interessar á la classe verdaderament pagesa, té lo deber de donar á coneixer tot lo referent á una malaltia, que já ha invadit la terra catalana, mes terrible encara que 'l *mil-diu* y que com aquesta 's combat igualment per identichs medis, ó siga per lo sulfat de coure, com podrán veure nostres lectors per l' article que publiquem en altre lloch d' aquest número, degut al intelligent viticultor de Figueras, D. Joan Malleu.

En las fullas.

Lo Black-Rot apareix sobre la cara de las fullas en forma de tacas, casi sempre circulars, que prenen bruscament desde sa aparició, un color de fulla morta, uniforme sobre las dos caras; en aquest estat semblan cremaduras. Molt aviat apareixen indiferentment en la cara superior ó inferior, unas pústuletas negras proeminentes y duras, idénticas á las que descriurém en los fruyts; disposadas sempre regular y concéntricament, variat son número, segons las dimensions de las tacas. La major part d' aquestas tenen de 2 á 3 milímetros de diámetro altres 2 centímetros, podent algunas extendre's á majors dimensions. La fulla está algunas vegadas com esquixada d' un considerable número de petitas tacas. Aquestas alteracions que per sa causa son idénticas á las dels fruyts reben lo nom de *Phyllosticta viticola*. *Phyllosticta Labruscae*.

En los fruyts.

Lo Black-Rot passa de las fullas als fruyts. Sa primera acció no se manifesta las mes de las vegadas, en los grans fins algun temps després del enverolament, però poden ser atacats quan son grossos com pésols. Se forma una taca circular descolorida,

que s' engrandeix prenent un color vermellós mes fosc al mitx y difús cap á las boras: al cap de 24 ó 48 horas tot lo rahim está atacat. Presenta alashoras una coloració rojenca fosca, descolorida; sa superficie se conserva encara unida, però lo grà está un poch esponjós y menos sucós que en l' estat normal. Lo grà s' arruga, s' asseca y se torna d' un negre fosc. S' ha anat recubrint successivament de pústulas negras, duras, poch sortints ó proeminents, mes petites que 'l cap d' una agulla, si bé perceptibles á simple vista; son molt numerosas, tangents á vegadas y sense deixar lloch buyt. La pell sembla aixagrinada. Aquestos fenòmens d' alteració se produheixen fins á la verema en l' espay de tres á quatre dias, y se trovan sobre 'l mateix rahim diferencias d' alteració en los grans, donchs la invasió no es may simultánea ó d' una vegada

En los sarments.

La alteració se manifesta primer per una taca longitudinal ó al llarch y negrenca. Guanya poch á poch l' interior dels teixits, y en la superficie apareixen per séries radials ó concéntricas, las pústulas características de la malaltia.

P. A. y V

Eficacia del sulfat de coure pera combatre 'l *mildiu* y *black-rot* (podridura negra.)

Pot afirmarse que 'ls procediments cúprichs son eficassos pera combatre 'l *mildiu*, y sino segurs, al menos certament possible pera combatre l' *black-rot*.

De las excursions fetas per Mr P. Violla en lo mes de Juliol del any passat en los Estats-Units (Virginia, Tejas, Missouri) diu: lo Black-Rot ha prés menos desentrotllo sobre las vinyas tractadas ab l' Aygua Celeste que sobre las vinyas vehinas no tractadas.

Los resultats que obtingué un propietari d' Aiguillon encara que incomplets, no obstant donan una idea de la eficacia de dits tractaments; diu: la barreja ó caldo Bordelés ab lo 6 per 100 de sulfat de coure y la cantitat corresponent de cals, han salvat gran part de la cullita; la proporció de rahims malalts (del Black Rot) ha sigut de 14 á 25 per 100 en la partida tractats, havent sigut de 90 per 100 en la partida no tractada.

Lo primer tractament ha sigut fet lo 22 de Maig.

Altres diu: «he tractat com á via de proba 26 peus de vinya; 13 peus tractats ab lo caldo Bordelés han donat 80 lliuras de rahims 13 peus *no tractats* han donat 2 lliuras y quart de rahims.

Altres, que comensá las pulverisacions en 28 d' Abril ab la Aygua Celeste (sulfat de coure 1 kilógram, amoniach ó alcalí volátil un litre y mitx, aygua 100 litres ó porrons) que repetí cada vuit dias, fins lo 30 de Juny, heus aquí 'ls resultats: ni un sol punt negre s' ha trovat sobre las fullas ni rahims; lo fet ha sigut reconegut en 11 de Juliol per diferents propietaris y en 4 de Septiembre 'l fruyt estava complertament assahonat y sá.

Podria presentar á la vista dels lectors de L' ART DEL PAGÉS dotzenas d' escrits que donan compte dels bons resultats obtinguts en los anys que han passat.

També vaig fer tractaments l' any passat, encara que tart (28 Maig), no obstant pocas foren las tacas de *Mildiu* y que vaig notar de *Black-Rot*, sense perdre temps vaig aplicar la aygua celeste (1 kilógram de sulfat de coure y 1 litre amoniach per 100 d' aygua), y als dos dias lo mineral de Apt sulfatísat de coure y vaig poder conseguir lo domini complert de la malaltia, no trovant ni un grá mes atacat desde aquella fetxa.

Lo *Black-Rot* se presenta en las vinyas desde principis de Maig, (*) y mes encara que per lo *Mildiu* es d' importancia que 'ls tractaments sigan preventius.

Es, donchs, de suma necessitat fer los tractaments á primers de Maig, y repetirlos tot lo possible, donchs que al mateix temps que 's combat al *Mildiu* servirá pera defensarnos del *Black-Rot*.

Diferents son los propietaris que han empleat los polvos sulfatisats de coure y han obtingut bons resultats.

Es veritat que es mes cómodo la aplicació dels polvos, però també es cert que 'l procediment es mes car. Lo resultat dels polvos depen del temps que pot fer després de sa aplicació; molt al contrari 'l dels líquits, los quals poden considerarse com eficassos y constants sos resultats.

En suma, tant los polvos com los líquits poden aplicarse ab éxit mes ó menos segur; es lo coure l' agent actiu contra las malalties ditas y lo que produheix los resultats que busqué.

Joan Malléu.

(*) NOTA: en unas vinyas del Perelló, provincia de Tarragona, fa ja prop d' un mes que s' hi va descobrir lo *Black-Rot*.

SECCIÓ DE VARIETATS.

Propietats medicinals de las fruytas.

Indubtablement, la terapèutica, aquesta rama la mes important y pràctica de la medicina, progressa notablement; cada dia es enriquida ab novas sustancias. qual acció medicinal es sancionada en vista d' estudis y experiments; té la terapèutica un sens fi de medicaments que si bé es cert posseheixen propietats beneficiosas, son difícils de fer pendre als malalts per son olor ó sabor repugnant y marejador que constituheix á la fi un inconvenient, lo qual se tracta d' evitar. Aixó es precisament lo que Lewis ha fet, descobrint propietats medicinals en las fruytas, capassas de substituir ab ventatja als referits medicaments repugnants y no tolerats devegadas per los ventrells dels pacients.

Ab aquest motiu ha estat treballant, fent detingudas probas y observacions, després dels qualas y vist lo resultat satisfactori considera de grandíssima utilitat l' ús de las fruytas, com substitutivas de molts remeys desagradables y fins menos eficaços.

Aixís, donchs, ha observat las propietats peculiars de cada fruyta, establint un règimen medicinal, diu: que las figas, las taronjas, prunas, dàtils y moras, poden usarse ab ventatja com purgants suaus y laxants: los gers, las magranas, las grosellas, etc., com astringents poderosos de las irritacions de las membranas mucosas, (gargamelló, budells, etc.)

Assegura també que las peras, codonys, maduixas, figas de moro, xindria y llevors de poma, posseheixen propietats diuréticas, es dir, que augmentan la secreció de la orina quan siga necessari provocarla ab un fi curatiu en certas dolencias.

La llimona y las pomas son refrigerants y sedants del ventrell: la magrana té propietats astringents; s' emplea ab eficacia pera curar lo goll y moltas afeccions del coll, y la pell de sa arrel es bona pera combatre la ténia ó cuch solitari; ademés mastegant la pell del referit fruyt han desaparegut aquestas perfidiosas y convulsivas tos tan freqüents.

L' oli de coco pot substituir al de fetje de bacallá, y millora

notablement las afeccions del ventrell y fetje; para la escrófula y la tisis.

A part d' aixó lo Dr Lewis ha descubert una infinitat d' indicacions curativas en los infusos y decuyts de diversos fruyts, aixís assegura que lo decuyt de pomas, de sabor molt agradable, corretgeix las ganas de treure, mareig y vómit de las embrassadas; que las figas aixafadas y en forma de cataplasma son excel·lents contra las cremadas y los abcessos supuratoris, y que la infusió de codony es molt bona medicina, quan s' usa en fonents, pera molts afeccions dels ulls.

Son, donchs, de molta utilitat práctica 'ls estudis y observacions que ab los fruyts ha fet Lewis, y ventatjós seria emplear aquestas sustancias, en cada cas particular, sobre tot en los noys. ab los quals, á mes de satisfer una indicació medicinal, s' evitan las repugnancias de la major part dels medicaments farmacològichs

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Canal del Ampurdá.—Pera ocupar-se dels projectes presentats per l' enginyer francés Mr. Ducornot, lo diumenje 's reuní en Figueras la Junta del Canal del Alt Ampurdá, en casa de son president, lo Sr. Marqués de la Torre.

Concurs de Pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu.—A las adhesions publicadas, devém afegirhi las dels Srs. D. Salvador Prat y Ros, (Sant Sadurní de Noya). D. Florenci Cornet, (Vilanova y Geltrú), y D. Albert Ahles, (Barcelona).

Las probas deuen verificarse en Badalona, á las 3 de la tarde de demá, diumenje.

Distribució de sulfat —Llegim en un colega local que 'l senyor Gobernador Civil d' aquesta provincia ha distribuhit 1,000 kilógrams de sulfat de coure, pera combatre 'l *mildiu*, en los vinyats dels pobles de Piera, Avinyó, Mollet y Sant Feliu de Llobregat, á condició de donar compte de sos resultats á la citada autoritat.

Ignorém de quina manera haurá arribat á coneixement del privilegiat colega la anterior noticia, donchs que sent de tan vital interés pera la apurada viticultura, bé mereixia donarla á coneixer als demés periódichs, aixís com los procediments empleats pera obtenir la mencionada gracia.

Esperém confiadament que per qui corresponga se 'ns ilus-

trará sobre 'l particular á fi de poder ferho públich en benefici de nostres abonats, dignes també com los del colega de saber las disposicions que pugan serloshi útils.

Conformes en un tot ab *El Suplemento*, de qui transcribim la noticia.

Invasió filoxérica.—Segons notas reunidas per la Junta de defensa contra la filoxera, lo devastador insecte porta destruhidas en Espanya, en deu anys, 80,000 hectáreas de vinya, que representan una pérdua enorme pera la propietat rural, lo comers y també pera l' Erari públich

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Castelló de la Plana.—Segons diuhen, á jutjar per l' estat de floració en que 's trovan los taronjers d' aquella regió, promet ser abundantíssima la cullita del any vinent. En cambi es escassa la de la fruyta, especialment peras y abercochs.

La poca taronja que queda en los arbres se paga á cinch duros lo miler, essent numerosa la demanda pera l' embarch.

Corella.—En los vinyats de Corella, s' ha presentat ja lo *pi-ral* y han comensat á combatre'l ab la barreja d' aygua, savó y petroli; y que pera combatre 'l *mildiu* tots los viticultors s' han provehit ja del sulfat de coure y pulverisadors.

Perelló.—Lo *mildiu* se desarrolla d' un modo alarman en los vinyats de Perelló. Es hora que aquells agricultors se resolguin á emplear l' únich recurs contra la fatal invasió: lo sulfat de coure. Lo descuyt d' aquesta práctica fou causa de la pérdua de la última cullita.

Puigcerdá —Blat á 24 pessetas los 145 litros, ó la carga —Sé-gol á 16 —Ordi á 16.—Patatas á 7 pessetas los 124 kilógrams 800 grams ó la carga —Moltó á 1'75 lo kilógram 200 grams ó carnicera.—Badella á 1'25.—Bou á 1.—Porch á 2.—Llonganissa seca, de 4 á 6 pessetas.

Las noticias son de que si no hi ha cap contratemps, lo ma teix los cereals, que 'ls fruyters, aixís com los ferratjes, tot marxa molt bé per ara, gracias á la benignitat de las plujas.

Reus.—En aquest terme municipal y partida dels Roquis ha aparegut en las vinyas la terrible malaltia del *mildiu*, á causa sens dubte de las variacions admosféricas que han afavorit en gran manera 'l desentrotllo del parássit

Vich.—La cullita del blat, en general promet ésser poch satisfactoria, quedant curta la planta y haventhi en los camps grans clarianas, que tal volta sian en alguns llochs efecte de las plujas d' hivern que en terras de poch fondo passaren un xich de mida.

BLATS.

De molta importancia han sigut los negocis verificats á Barcelona durant la primera quinzena del mes que som, donchs hem tingut arribadas de molta consideració del extranjer, haventse colocat dos carregaments per vapor, ab mes unas 3,600 toneladas de Azime Berdianska, altre vapor de Ircka Nicolaieff, y un ab 2.300 toneladas de Danubi, que s' ha venut al detall, y un barco de vela ab unas 500 toneladas de Azime Yeski.

D' aquestos carregaments, algun d' ells estava part venut á la vela, y los que no, han trovat á sa arribada fácil colocació.

Aquesta segona quinzena no va desmereixent en res de la passada, donchs s' ofereixen blats de varias procedencias de carregaments, que s' esperan als últims d' aquest mes ó á principis del vinent Juny.

Apesar d' aquesta notable animació, los preus segueixen sense variació, sostenintse fermes.

En los del pays s' ha venut un bon número de wagons de la Manxa.

De Castilla se n' han realisat molt pochs, no estánt disposats los fabricants á entrar de plé en aquestas classes, havent suferit una baixa aquestos candeals, correlativa á la experimentada en los mercats de procedencia.

La cullita de cereals se presenta bona en las Castellas, Aragón, Catalunya, Extremadura y Andalucía.

OLIS.

L' aspecte de la cullita vinenta es regular en lo riu de Segorbe y serra d' Espadán. En lo que respecta á la provincia de Valencia, segons informes, no donará resultats molt satisfacto-

ris pera l'agricultor. Las fortas ponentadas del Abril y certa malaltía que 's nota en l' arbrat, fan suposar que per aquest any la cullita no 's podrà considerar ni com á mitjana.

La lley de primeras materias, en la que segurament no s' han fixat los diputats y senadors andaluzos, es la causa primordial de la decadencia de sos olis, que en sa majoría no tenen mes aplicació que 'l savó, lo cremar y la maquinaria.

En molts provincias, ahont la industria savonera consum milers de kilograms de greix, apenas emplean los olis d' oliva en una proporció de un 10 per 100. De lo que 's fa gran consum es d' oleinas, seus y olis vegetals desnaturalisats, ab greix animal, y que sols pagan al pas per nostres aduanas una pesseta per cada 100 kilógrams, devent pagar 28 pessetas. Aquestas oleinas y greixos s' ofereixen á un 20 per 100 menos que 'ls olis d' oliva de fàbrica, y d' aquí 'l malestar que 's sent en la comarca olivarera andalusa. Mentres segueixin aquestos culliters son sistema dolent d' elaboració dels olis y la lley de primeras materias continuí en vigor, per molts esforços que fassin los diputats y senadors andaluzos, la crisis olivarera sub-sistirà, causant la ruína d' aquell pays.

Lo mateix passa ab los culliters de la Manxa, però es necessari dirlos hi la veritat pera que 's convensin d' una vegada que cultivant bé l' oliver y elaborant després en malas condicions lo fruyt, la producció olivarera manxega may obtindrà preus que estigan en armonía ab las condicions escencials de sos olis, si aquestos estiguessen precedits d' una esmerada fabricació.

VINS

Lo negoci de vins pert en importancia cada dia. Exceptuant la Rioja y Navarra, de casi tot arreu avisan paralisació en las transaccions y los preus en baixa, essent ja ruinosos pera las classes inferiors.

No sabém la sort que 'ls hi está reservada als que tenen la costum de guardar sos vins pera despatxarlos en los ultims mesos. Nosaltres creyém que per molt bé que 'ls hi vaja, perdrán lo temps invertit en cuydarlos, si es que no tenen necessitat de cedirlos per lo que se 'ls hi ofereixi, apart del perill que sempre 's corre de que 's fassin malbé: per aixó aconsellém sempre als culliters que donguin sortida als seus vins, desseguida després de la cullita, perquè enteném que es guanyar molt ferho allavors ab una ó duas pessetas de pérdua.

CALENDARI DEL VINICULTOR

JUNY.

Encara que nostres bondadosos lectors nos trovin pesats, insistirém una vegada mes ab los ensofrats quinzenals de las botas buydas y lo cambi de draps deis taps; prácticas sempre necessarias, si 'l propietari vol estalviar los gastos que se veurá obligat á fer mes endavant, si no ha sabut conservar los seus atuells en bon estat.

Creyém inútil recordar la vigilancia que deu tenirse ab los vins; donchs, com diguerem lo mes passat, en aquest «están exposats á tornarse agres, per lo tant lo vinicultor deu mirar sovint las botas plenas y á la mes petita senyal desagradable li aconsellém lo vengui desseguida pera no exposarse á un desastre.»

«Considerém inoportú emplear sustancias extranyas al vi pera disfrassar la agror ó qualsevol altre malaltia, porque además de ser remeys de curta durada, may transigirém ab certas prácticas que únicament serveixen pera desacreditar los cellers ó comarcas ahont s' usan.»